

Rechtskundig Weekblad

Vereniging zonder winstgevend doel

Verschijnt elke Zondag

Abonnementsprijs : 300 fr. per jaar

Postcheckrekening N° 3185.22

Beheer en Redactie : Mr René VICTOR, Justitiestraat, 21, Antwerpen.

ARBITRAGE EN KORTGEDING

1. Begrippen.

In België is de bevoegdheid van de rechter in kortgeding geregeld in titel XVI van het Wetboek van Burgerlijke Rechtspleging (artt. 806 en vlg.) en in de artikelen 11 en 12bis van de wetten van 25 Maart 1846 en 26 December 1891 op de bevoegdheid.

Zonder ons in te laten met de wordingsgeschiedenis van het kortgeding, moet toch aangestipt worden dat de kennis van het oude recht en voornamelijk van de ordonnantie van 1667 onontbeerlijk is voor de vorming van een juist begrip over dit rechtsinstituut. Dit werd op voortreffelijke wijze gedaan door Prof. Meyers (Het Kort Geding, Zwolle, 1947) en reeds vroeger, en ook uitvoeriger in de Pandectes Belge (V° Urgence, 1937). Deze laatste uiteenzetting bevat een grondig onderzoek van artikel 806 W.B.R.

Ten aanzien van de arbitrage is dit onderzoek niet van belang ontbloot, vermits het onderscheid tussen dringende zaken en bewarende maatregelen niet immer scherp genoeg is gemaakt geworden en aanleiding heeft gegeven tot betwistingen. Bewarende maatregelen zijn uiteraard niet steeds dringend en moeten volledig gescheiden blijven van voorlopige beslissingen (statuer au provisoire), welke rechtsmacht in beginsel, en behoudens dringende noodzakelijkheid, niet aan het kortgeding is verbonden (P. B., V° Urgence, nr 40).

We kunnen de opvatting niet delen, dat artikel 806 W.B.R. en artikelen 11 en 12bis der wet op de bevoegdheid hetzelfde zouden bepalen en dat derhalve ten onrechte in kortgeding gewag gemaakt wordt van artikel 806 W.B.R. (P. B., ib., nr 15).

Artikel 806 regelt inderdaad uitsluitend de bezwaren ter zake van uitvoeringen van titels en vonnissen dan wanneer de wet van 1876 (artikelen 11 en 12bis) de nadruk legt, niet op het voorlopig karakter der beslissing, doch op haar dringende noodzakelijkheid.

Het kortgeding vermengt al die bestanddelen : de

uitoefening van deze rechtsmacht vordert « une urgence réelle, et pour être loyalement exercée, qu'elle se borne à des mesures provisoires, sans préjudice au principal » (Pand. Belg., V° Référé, nr 7).

Men kan beroep doen op de voorzitter der rechtbank vooraleer een arbitrale procedure werd ingesteld, hangende het geding, en ten slotte, na het vellen der scheidsrechterlijke uitspraak. We zullen deze gevallen opvolgenlijk onderzoeken.

2. Ontstentenis van arbitrale procedure.

De partijen die een scheidsrechterlijke overeenkomst hebben gesloten, doen hierbij niet noodzakelijkerwijze afstand van het recht hun toevlucht te nemen tot het kortgeding. Men mag zelfs zeggen dat in beginsel althans dit recht onaangetast blijft.

Indien de scheidsrechterlijke overeenkomst in een compromis werd vastgelegd, moet aangenomen worden dat het gerezen geschil ter beslechting aan een bepaalde rechtsmacht is onderworpen. We zullen dit geval sub. 3 onderzoeken. Zulks geldt echter slechts bij zoverre het arbitraal college is samengesteld, wat doorgaans zal blijken uit de geschreven aanvaarding der opdracht door de scheidsrechters, of uit het proces-verbaal van verschijning vóór scheidsrechters.

Indien echter na het sluiten van het compromis de arbiters niet aan het werk worden gezet of partijen zelfs geen kennis hebben van hun aanvaarding der opdracht, is het arbitraal college niet samengesteld en kan men niet spreken van een hangend geding, zodat in dit geval dezelfde beginselen toepasselijk zijn als voor arbitraal beding.

Het scheidsrechterlijk beding behelst een verbintenis gebeurlijke geschillen aan arbitrage te onderwerpen. Indien zich een geschil voordoet, ontstaat daarom nog niet de rechtsmacht bevoegd om het te beslechten. Het hangt van partijen af of deze rechtsmacht ooit in het leven zal geroepen worden en, zolang zulks het geval niet is, ziet men

ble compositeur, avec mission de statuer souverainement et sans appel, alors d'ailleurs que la sentence est revêtue de l'exequatur » (Brussel, Réf. 2 Aug. 1907, Pas. 1908, III, 173).

De voorzitter in kortgeding mag de beslissing niet hervormen onder voorwendsel een uitvoeringsmoeilijkheid te regelen: « le juge des référés ne peut, sous prétexte de trancher une difficulté sur l'exécution d'un jugement, réformer indirectement une décision régulièrement rendue. Une décision arbitrale qui aurait, lors des cas prévus par la loi, accordé l'exécution provisoire du jugement rendu, ne peut être réformée que sur appel » (Luik, 19 September 1917, Pas. 1918, III, 24).

De uitvoering van een scheidsrechterlijke beslissing mag, in beginsel althans, niet verhinderd worden indien de uitspraak regelmatig werd verworpen en uitvoerbaar verklaard werd: « une ordonnance de référé ne peut suspendre les effets d'un titre exécutoire consistant dans une sentence arbitrale passée en force de chose jugée (Brussel, 17 April 1844, Pas. 1846, III, 91).

Het wordt aangenomen, dat de voorzitter een summier onderzoek mag doen naar de regelmatigheid en de rechtsgeldigheid der scheidsrechterlijke beslissing, waarvan de uitvoering voor hem in kortgeding aangevochten wordt. Wanneer een verzet wordt betekend tegen het bevel van exequatur, kan de voorzitter de schorsing van de uitvoering gelasten, indien tegen de arbitrale beslissing een der middelen wordt ingeroepen voorzien in artikel 1028 W.B.R. (P. B., V° Réf., nr 187, en aangehaalde jurisprudentie).

De recente rechtspraak neemt aan, dat de voorzitter in kortgeding, zonder de uitvoering van een vonnis te mogen verhinderen « peut en précisant la portée de cette décision déterminer comment elle doit être provisoirement exécutée, sauf recours au juge du principal et mettre obstacle à des poursuites prématurées, qui seraient susceptibles de causer un préjudice irréparable » (Cass. 15 November 1923, Pas. 1924, I, 28; in P. B. V° Urg., nr 46). Deze zeer genuanceerde opvatting huldigt in feite het beginsel dat de voorzitter steeds mag optreden om een onherstelbare schade of een groot onrecht te verhinderen.

* * *

In het Franse recht zijn de zoëven geschetste grondbeginselen toepasselijk, doch de jurisprudentiële verklaring van artikel 806 W.B.R. luidt enigszins anders.

Behoudens het feit dat in België de wet van 1891 op de bevoegdheid een nadere verklaring verschaft, vormt de rechtsleer en de rechtspraak van beide landen een gesloten geheel. Daarom hebben we de Franse jurisprudentie en doctrine reeds betrokken in ons onderzoek.

Het toepassingsgebied van artikel 806 W. B. R. is zeer ruim: « Quand l'art. 806 parle de jugements, il vise ceux des tribunaux français, quels qu'ils soient, ceux des tribunaux étrangers qui sont exécutoires en France, les sentences arbitrales qui ont obtenu l'exequatur et les arrêts des cours d'appel »

(Fuzier-Herman, V° Réf. n° 433; Bioch C° Ref. n° 88).

Ook in het Franse recht wordt aangenomen dat het kortgeding mogelijk is, hangende het arbitrale geding: « même alors qu'un tribunal arbitral a déjà été constitué... du moins si la difficulté soumise au juge des référés n'est pas un incident de l'instance pendante devant les arbitres, mais est relative à une simple mesure de précaution réclamée par l'une des parties, avant que les arbitres soient saisis du différend » (Douai, 20 Jan. 1852, D. 53, 2, 54). Art. 57 van het decreet van 30 Maart 1808 zegt trouwens uitdrukkelijk: « Le Président du tribunal tiendra l'audience des référés, à laquelle seront portés tous référés, pour quelque cause que ce soit. »

Deze opvatting werd door de jurisprudentie meer en meer aanvaard (Cass. Fr. 17 en 29 Mei 1922, 21 Nov. 1923, D. 1925, 1, 214).

Wanneer partijen gebonden zijn door een arbitraal beding, wordt door de Franse doctrine bijna algemeen aanvaard, dat het kortgeding mogelijk blijft (Glasson, V, n° 1816, Nantes, 10 Febr. 1932, Gaz. Pal., 1 Maart 1932).

Deze opvatting wordt bestreden door Robert (Arb. n° 32 en 197): « c'est qu'en effet, même sans préjudicier au principal, une ordonnance de référé ou un arrêt sur appel de l'ordonnance supposeraient toujours la connaissance d'une part quelconque du litige au tribunaux de droit commun, ce qu'a pour objet essentiel d'exclure la clause compromissoire. » Naar onze mening is deze redenering niet afdoende en kan ze geen afbreuk doen aan een uitdrukkelijke wetsbepaling, bij zoverre natuurlijk er dringende noodzakelijkheid voorhanden zij.

Samenvattend kan men zeggen, dat de Franse jurisprudentie toelaat in kortgeding voorlopige en dringende maatregelen te treffen indien het arbitraal college « en raison de ses conditions exceptionnelles de constitution et de résidence », er niet toe kan overgaan (Cass. Fr. 21 Juni 1904, D. P. 1906, I, 395, in Bernard n° 199).

Het behandelde vraagstuk is in het Nederlands recht geregeld door artikelen 289 en 212 Rv., die nagenoeg een vertaling zijn van de artikelen 806 en 809 C.P.C. — Met Meyers (Het Kort Geding, 1947, bl. 39) kunnen we besluiten « dat het algemeen karakter van het kortgeding in ons (Nederlands) recht volkomen hetzelfde is als dat van het Frans référé ».

Het grondbeginsel der geveerde « urgence » is hetzelfde, vermits in het Nederlandse recht gewag gemaakt wordt van « alle zaken waarin uit hoofde van onverwijlde spoed, een onmiddellijke voorziening wordt vereist » (art. 289 Rv.)

Indien partijen gebonden zijn door een arbitraal beding blijft het kortgeding mogelijk. Meyers zegt hieromtrent: « Zelfs de Franse rechtspraak erkent hier de bevoegdheid van de rechter in kortgeding. Behalve dat het treffen van noodvoorzieningen niet binnen de grenzen van een gewoon compromis ligt, doch scheidslieden alleen de gewone rechter vervangen, wijst men er daar op, dat het wegens de noodzakelijkheid van het exequatur onmogelijk is van scheidslieden een spoedmaatregel te verkrijgen.

De Nederlandse rechtspraak luidt sinds 1921 in gelijk zin » (n° 49).

De vraag te weten of partijen de bevoegdheid van de voorzitter in kortgeding in hun scheidsrechterlijke overeenkomst mogen uitsluiten werd door Caroli-Meyers (II, 402) bevestigend beantwoord. Meyers (ib. n° 49) daarentegen is van mening dat men deze vraag ontkennend moet beantwoorden. « Beslissend is, zegt hij, dat een opdracht van rechtsmacht aan de rechter door partijen alleen kan opgeheven worden voor zover de wet dit geoorloofd verklaart. Ten aanzien van de bevoegdheid van de rechter in kortgeding is nergens een zodanige bepaling te vinden » (in noot : anders Van Rossem-Cleveringa). Of deze reden beslissend is, durven we betwijfelen vermits de wet de algemene onttrekking van het geschil toelaat.

« In ons land, » schrijft Meyers (n° 51) heeft de rechtspraak slechts bij uitzondering verklaard, dat een vordering in kortgeding niet toewijsbaar is, nadat de hoofdvordering aanhangig was gemaakt. »

In zijn « Handleiding voor Arbiters » (2de druk,

bl. 77) geeft Nolen de rechtspraak aan waarbij komt vast te staan, dat arbitrage het nemen van conservatoire maatregelen niet uitsluit (Amsterdam 26 Maart 1926, W. 11630; anders Pres. Amsterdam, 12 October 1925, W. 11960 en noot van Nolen).

Zoals in Frankrijk en in België zijn ook in Nederland de meningen verdeeld nopens de vraag, te weten of de voorzitter in kortgeding de uitvoering van een vonnis mag schorsen. Het antwoord moet in alle rechtstelsels ontkennend luiden, indien het in kracht van gewijsde getreden vonnissen betreft, omdat de voorzitter door een zulkdanige beslissing het vonnis wijzigt en ten gronde recht spreekt. Waar de vernietiging of de hervorming op beroep of verzet nog mogelijk zijn, moet het antwoord meer genuanceerd worden. Ten aanzien van arbitrale uitspraken gelden dezelfde bezwaren niet, wanneer de schorsing van uitvoering wordt gevraagd, en krachtens artikel 649 de beslissing als nietig wordt bestreden (vgl. Meyers, bl. 141).

R. Van Lennep.

RECHTSPRAAK

HOF VAN VERBREKING

2e Kamer. — 10 November 1947.

Voorzitter : M. Wouters.

Raadsheer-verslaggever : M. Vandermersch.

Advocaat-generaal : M. Colard.

1. Verbreking (in strafzaken). — Middel gesteund op de onregelmatige vertegenwoordiging van een naamloze vennootschap als burgerlijke partij. — Niet ontvankelijk.
2. Lijfswang. — Ongeldige veroordeling in hoger beroep.

1. *Het middel dat, gesteund op de onregelmatige vertegenwoordiging van een naamloze vennootschap als burgerlijke partij niet voor de rechter over de feiten werd opgeworpen, is in cassatie niet meer ontvankelijk, daar het de openbare orde niet aanbelangt.*
2. *Wanneer de verdachte hoger beroep heeft aangetekend tegen een vonnis, waarbij hij op eis van de burgerlijke partij tot lijfswang is veroordeeld, kan de rechter in hoger beroep de veroordeling tot lijfswang slechts bevestigen op aanvraag van de burgerlijke partij. De beslissing die zonder deze aanvraag de lijfswang uitspreekt, is onwettig en dient verbroken te worden.*

Busch t/ Mercantile Marine, Engeneering and Graving Docks.

Gelet op het arrest gewezen door het Hof van Beroep te Brussel op 31 Mei 1947;

Overwegende dat de voorziening alleen wordt ingesteld tegen het Openbaar Ministerie en tegen de Naamloze Vennootschap Mercantile Marine Engeneering and Graving Docks;

Wat betreft de beslissing over de publieke vordering :

Overwegende dat de substantiële en op straf van nietigheid voorgeschreven rechtsvormen werden nageleefd en dat de uitgesproken beslissing overeenkomstig de wet is;

Wat betreft de beslissing over de burgerlijke vordering ingesteld door de Naamloze Vennootschap Mercantile Marine Engeneering and Graving Docks :

Over het eerste middel van verbreking : schending van artikel 13 der samengeschatelde wetten op de vennootschappen boek I, titel IX van het Handelswetboek, doordat de bestreden beslissing de vordering van een naamloze vennootschap ontvankelijk en gegrond heeft verklaard, alhoewel de vennootschap niet regelmatig kon optreden vermits zij door haar beheerraad of door de personen welke gebeurlijk gerechtigd waren om voor haar op te treden niet was vertegenwoordigd;

Overwegende dat uit geen enkel stuk der procedure blijkt dat voormeld bezwaar is onderworpen geweest aan de rechter over de grond, en dat uit de vaststellingen van het arrest volgt dat aanlegger zijn verdediging ten gronde heeft voorgedragen;

Overwegende dat het middel, dat de openbare orde niet aanbelangt, derhalve niet ontvankelijk is;

Over het tweede middel van verbreking : schending van artikel 480, 3° van het Wetboek van burgerlijke rechtspleging en van artikel 2 der wet van 27 Juli 1871 op de lijfswang, doordat het bestreden arrest het vonnis waartegen beroep bevestigd heeft, daarin begrepen de lijfswang betreffende de veroordeling ten bate van de burgerlijke partij, thans verweerster in cassatie, — en alhoewel, op het beroep van aanlegger in verbreking, deze partij de bevestiging van deze lijfswang aan het Hof van Beroep niet had gevraagd;

Overwegende dat, indien de rechter in eerste aanleg werkelijk ten bate van de burgerlijke partij

« Naamloze Vennootschap Mercantile Engineering and Graving Docks », tegen aanlegger de lijfswang heeft uitgesproken, het beroep door aanlegger ingesteld deze veroordeling heeft onderworpen aan het oordeel van de rechter in hoger beroep, die ze slechts bevestigen kon, indien hem deze bevestiging had aangevraagd geweest door de de belanghebbende burgerlijke partij;

Overwegende dat, uit geen enkel stuk van de procedure die ter inzage van het Hof van Verbreking werd neergelegd blijkt dat dergelijke aanvraag tot het Hof van Beroep werd gericht;

Overwegende dat het middel derhalve gegrond is;

Om die redenen :

Verbreekt het bestreden arrest, doch enkel in zover het de beschikking heeft bevestigd waarbij de eerste rechter ten bate van de Naamloze Vennootschap « Mercantile Marine Engineering and Graving Docks » tegen aanlegger de lijfswang heeft uitgesproken;

Beveelt dat onderhavig arrest zal overgeschreven worden op de registers van het Hof van Beroep te Brussel, en dat melding er van zal gedaan worden op de kant van de gedeeltelijk vernietigde beslissing;

Verwerpt de voorziening voor het overige;

Veroordeelt aanlegger en de burgerlijke partij « N. V. Mercantile Marine Engineering and Graving Docks », elk tot de helft der kosten;

Zegt dat er geen grond is tot verwijzing.

HOF VAN VERBREKING

2e Kamer. — 7 October 1946.

Voorzitter : M. Fauquel.

Raadsheer-verslaggever : M. De Clippele.

Eerste advocaat-generaal : M. Hayoit de Termicourt.

Telastlegging (in zake douanen en accijnzen). — Verplichting voor de strafrechter het aanhangig gemaakte feit juist te kwalificeren en de bij de wet bepaalde straf uit te spreken.

De strafrechter is verplicht, onder eerbiediging van de rechten der verdediging, aan het bij hem door het beheer van douanen en accijnzen aanhangig gemaakte feit — dat een misdrijf tegen de wetten op de accijnzen en douanen uitmaakt — de met de wet overeenstemmende qualificatie te geven en de daarbij bepaalde straf uit te spreken. De omstandigheid, dat het beheer van douanen en accijnzen aan het strafbaar feit een andere omschrijving in de dagvaarding geeft, en bij conclusie stelt dat deze omschrijving de enig juiste is, ontheft de strafrechter niet van deze verplichtingen.

Beheer van Financiën t/ Marchand, Hélène.

Gelet op het bestreden arrest op 30 Januari 1943 gewezen door het Hof van Beroep te Brussel;

Overwegende dat de voorziening het arrest slechts bestrijdt in zover het verweerster vrijspreekt van het feit waarop de betichting A wijst en dat, door het eisend Beheer omschreven wordt als, vervoer van geestrijke dranken zonder regelmatige bescheiden, op 9 Juli 1942;

Over het middel : schending van artikelen 97 der Grondwet, 239 van de wet d.d. 26 Augustus 1822; 6, 12, 26 en 27 van de wet van 12 December 1912; 19, 22 tot 25 van de wet d.d. 6 April 1943;

Overwegende dat, luidens de door het eisend Beheer gegeven dagvaarding, verweerster vervolgd was wegens vervoer van geestrijke dranken zonder regelmatige bescheiden;

Dat de correctionele rechtbank besliste dat het aan de verweerster ten laste gelegd feit « eerder een onwettelijke aantijging dan een onwettig vervoer van geestrijke dranken » uitmaakte, en, bijgevolg, verweerster veroordeelde tot de bij de wetten van 6 April 1843 en 31 December 1925 voorzienene straffen;

Dat vóór het Hof van Beroep, waarbij de hoger beroepen van het Openbaar Ministerie en van het eisend Beheer werden aanhangig gemaakt, dit laatste besloot « dat de eerste rechter ten onrechte gemeend had de omschrijving te moeten wijzigen van de aan verweerster ten laste gelegde feiten;

dat dit feit in de dagvaarding juist was omschreven geweest »;

Overwegende dat het Hof van Beroep op zijn beurt vaststelt dat het aan aanlegster verweten feit wettelijk moest worden omschreven zoals de eerste rechter het gedaan had; dat het niettemin betichte vrijspreek om de enkele reden dat « het Beheer, aan wie de omschrijving behoort, zich aan zijn bewoordingen beweert te houden en de kwalificering welke de eerste rechter in de plaats er van had gesteld verwerpt »;

Overwegende dat de Correctionele Rechtbank en het Hof van Beroep bij hetwelk, door het bevoegd Beheer, een feit wordt aanhangig gemaakt dat een misdrijf kan uitmaken tegen de wetten op de accijnzen en douanen, de plicht hebben, de rechten der verdediging eerbiedigende, aan dat feit zijn wettelijke omschrijving te geven, al ware deze anders dan die door het Beheer voorgesteld, en, eens het feit bewezen verklaard, tegen de dader er van de straffen uit te spreken welke de wet voorschrijft;

Overwegende dat de bewering van het vervolgend Beheer, in conclusies uitgedrukt, dat de omschrijving welke het aan het feit geeft de enige juiste en overeenkomstig de wet is, de rechter van die verplichting niet ontlast;

Waaruit volgt dat het bestreden arrest, beslissende zoals het deed, de in het middel aangeduide wetsbepalingen geschonden heeft;

Om deze redenen :

Verbreekt het bestreden arrest, voor zover het, uitspraak doende op de vordering van het Beheer van douanen en accijnzen, verweerster heeft vrijgesproken van het in de betichting A aangehaalde feit;

Beveelt dat onderhavig arrest zal overgeschreven worden op de registers van het Hof van Beroep te Brussel en dat melding er van zal gemaakt worden op de kant van de gedeeltelijk vernietigde beslissing;

Veroordeelt verweerster tot de kosten;

Verwijst de zaak aldus beperkt naar het Hof van Beroep te Luik.

HOF VAN VERBREKING

2e Kamer. — 7 October 1946.

Voorzitter : M. Fauquel.

Raadsheer-verslaggever : M. Vitry.

Eerste advocaat-generaal : M. Hayoit de Termicourt.

Vonnis (in strafzaken). — Diefstal. — Verplichting voor de rechter het bedrieglijk karakter van de wegneming te constateren. — Geen wettige motivering bij verzuim hiervan.

Bij veroordeling wegens diefstal of poging tot diefstal is de rechter verplicht in het vonnis het bedrieglijk karakter van de wegneming te constateren. Het arrest, waarbij een veroordeling wegens poging tot diefstal bij middel van geweld of bedreiging wordt uitgesproken, zonder het bedrieglijk en derhalve het strafbaar karakter van de wegneming vast te stellen, is niet wettig gemotiveerd. (S.W., artt. 461, 51; GrW., art. 97).

Collard, Albert.

Gelet op het bestreden arrest door het Hof van Beroep te Brussel op 5 Juli 1946 gewezen;

Overwegende dat de aanlegger zich tegen deze beslissing slechts in verbreking voorzien heeft, in de maat waarin ze hem veroordeelt tot een gevangenisstraf van 18 maanden uit hoofde van diefstal met behulp van geweld;

Over het middel *ex officio* : schending van artikel 461 van het Strafwetboek en van artikel 97 van de Grondwet;

Overwegende dat, bij beschikkingen van de Raadkamer, aanlegger naar de Correctionele Rechtbank werd verwezen uit hoofde, namelijk, van poging tot wegneming van een handtas van een onbepaalde waarde door middel van geweld of bedreigingen ten nadele van Dujacquier Emilie;

Overwegende dat het vonnis noch het arrest van veroordeling het bedrieglijk en derhalve het strafbaar karakter van deze wegneming vaststellen;

Dat dus de uitgesproken veroordeling niet gemotiveerd is noch wettelijk bewezen;

Om die redenen :

Verbreekt het bestreden arrest voor zover slechts het aanlegger veroordeeld heeft wegens poging tot diefstal door middel van geweld, hem tot de kosten veroordeeld heeft en deze invorderbaar verklaard heeft bij middel van lijfswang;

Beveelt dat onderhavig arrest zal overgeschreven worden op de registers van het Hof van Beroep te Brussel en dat melding er zal van gemaakt worden op de kant van de gedeeltelijk vernietigde beslissing;

Kosten ten laste van de Staat;

Verwijst de zaak alzo omschreven naar het Hof van Beroep te Luik.

BURGERLIJKE RECHTBANK TE ANTWERPEN

Kortgeding — 13 Januari 1948.

Voorzitter : M. Castelein.

Pleiter : Mr. Buysse.

Levensonderhoud tijdens geding tot echtscheiding. — Afwijzing van de vordering tot echtscheiding. — Tot wanneer is een toegekend alimentatiegeld verschuldigd?

De bij beschikking van de voorzitter in kortgeding toegewezen uitkering tot levensonderhoud, tijdens een geding tot echtscheiding, blijft, na de afwijzing van de vordering tot echtscheiding, verschuldigd tot op het ogenblik, dat de afwijzing onherroepelijk is geworden.

Van Looy t/ Van Looveren.

Gezien de geboekte inleidende dagvaarding dd. 4 September 1947 van het ambt van deurwaarder J. De Coninck, te Antwerpen, ten einde zoals in deze akte aangevraagd, d.i. het onderhoudsgeld van 950 frank in de maand toegekend aan aanlegster bij ons Bevelschrift in kortgeding verleend op 13 November 1945 tussen partijen en nog verschuldigd vanaf Juni 1945 aan aanlegster zal dienen uitgekeerd te worden tot dat een vonnis van de 2de Kamer van de Rechtbank van deze zetel d.d. 25 Juni 1947 regelmatig voorgelegd in kracht van gewijsde zal zijn gegaan;

(.....);

Aangezien toen de zaak voor ons bepleit werd ter terechtzitting van 26 September 1947 het alsdan vaststond dat voornoemd vonnis, hetwelk aanlegster afwees van haar eis in echtscheiding, sinds 23 September 1947 in kracht van gewijsde gegaan was;

Overwegende dat de betwisting tussen partijen ging te weten of het toegekende onderhoudsgeld verschuldigd was slechts tot op de dag van de uitspraak van het kwestieuze vonnis van afwijzing dd. 25 Juni 1947, thesis van verweerder, ofwel tot op het ogenblik waarop dit definitief zou geworden zijn, thesis van aanlegster ;

Overwegende dat de draagwijdte van de betwisting in werkelijkheid leidt tot interpretatie van ons bevelschrift van 13 November 1945;

Overwegende dat de principes van de ten provisienele titel voorgeschreven maatregel, zoals het onderhoudsgeld vast staan; het maandelijks onderhoudsgeld is voorzien voor de ganse duur van het geding tot echtscheiding en daar dergelijk geding slechts ten einde loopt in geval van het verlenen van de echtscheiding door inschrijving van het uitgesproken vonnis van echtscheiding in de registers der huwelijken op de Burgerlijke stand, en in geval van afwijzing van de echtscheiding, zoals in casu slechts door het in kracht van gewijsde gaan van het vonnis;

Overwegende dat inderdaad niet in twijfel kan gesteld dat diegene der echtgenoten aan wie een onderstandsgeld, tengevolge een streng principe voorzien bij art. 212 van het Burgerlijk Wetboek,

hetwelk onderlinge hulp oplegt aan beide echtgenoten staande het huwelijk;

Overwegende dat het huwelijk nooit ontbonden is geweest en thans niet ontbonden kan worden bij gemis aan enig verhaal vanwege aanlegster binst de wettelijke termijn van twee maand, tegen het onderhavig vonnis vanaf de betekening van hetzelfde (zie in die zin vonnis Verviers, 13 Aug. 1867, Pas. 1872, 163; P. B. V° Divorce n° 1056, 1057, 1058, 883, 866);

Om deze redenen :

Wij, J. Castelein, voorzitter der rechtbank van eerste aanleg zitting houdende te Antwerpen, zetelend in kortgeding, en uitspraak doende op tegenpraak;

Verklaren de eis van aanlegster ontvankelijk en gegrond;

Bevelen dat het onderhoudsgeld van 950 fr. in de maand, toegekend aan verzoekster bij bevel in kortgeding van 13 November 1945 zal uitgekeerd worden door verweerder aan aanlegster tot op 23 September 1947;

Veroordelen verweerder tot de kosten, enz.

NOOT : Zie contra : Piérard, Divorce et séparation de corps, nrs 348 en 421. Vgl. ook de beweegredenen van het cassatie-arrest, 7 November 1946, R.W. 1947-1948, 795.

BURGERLIJKE RECHTBANK TE HASSELT

15 Januari 1948.

Voorzitter : M. Van Soest.

Bijzitters : M.M. Van Hamont A. en Leën R., rechters.

Pleiters : Mrs. Koninckx en Chomé (Brussel).

1. Voeging. — Verknoctheid. — Criterium.
 2. Staat. — Vertegenwoordiging in rechte. — Door ministeriële departementen.
 3. Militaire invaliditeitspensioenen. — Schorsing wegens incivisme?
 4. Aansprakelijkheid van politieke delinquenten. — Schadevergoedingsactie van de staat. — Grondslag en bewijs.
1. Sedert de wet van 15 Maart 1932, waarbij art. 171 Rv. werd afgeschaft, moet het begrip verknoctheid in brede zin worden opgevat. Er bestaat verknoctheid, wanneer het vonnis van de ene zaak invloed op het vonnis der andere zaak kan uitoefenen.
 2. De staat wordt in rechte, als eisende zowel als verwerende partij, vertegenwoordigd door elk ministerieel departement, handelend binnen de sfeer zijner bevoegdheid.
 3. De schorsing wegens redenen van incivisme van militaire invaliditeitspensioenen is door geen enkele wettekst vóór de periode van 9 Mei 1940 voorzien. (Samengeschatte wetten, art. 65; wet van 26 Augustus 1947, art. 54.)
 4. De schadevergoedingsactie van de staat tegen politieke delinquenten is slechts gegrond, wanneer het vaststaat, dat de Belgische collectiviteit werkelijke schade heeft geleden door de onvaderlandse houding van deze personen. De staat moet het bewijs leveren van de werkelijk geleden stoffelijke of zedelijke schade.

De Vinck t/ Nationale Kas voor Oorlogspensioenen en Belgische Staat (minister van Begroting) — en Belgische Staat (Minister van Begroting) t/ De Vinck.

Gelet op de geregistreerde dagvaarding van deurwaarder Van den Bossche, van Brussel, dd. 25 Juli 1945 ten verzoeken van De Vinck, Frans, betekend aan de Nationale Kas voor Oorlogspensioenen enerzijds en aan de Belgische Staat, Ministerie van Begroting, anderzijds;

Gezien deze eis strekt tot betaling, solidair tegen de twee gedaagden, van een bedrag van 36.934,68 frank, wegens niet uitgekeerde militaire invaliditeitspensioenen 1914-1918 van 55 % vanaf het vierde kwartaal 1944 tot en met het derde kwartaal 1947;

Gelet eveneens op de geregistreerde dagvaarding van deurwaarder Wacquez, van Hasselt, dd. 18 November 1947, ten verzoeken van Belgische Staat, Ministerie van Begroting, aan De Vinck Frans, en strekkende tot betaling ten titel van schadevergoeding ener som van 250.000 frank wegens beweerde materiële en morele schade aan het Rijk toegebracht gedurende de bezettingsjaren;

Overwegende dat verweerders regelmatig pleitbezorger stelden;

Overwegende dat partij, Belgische Staat, de voeging vraagt van beide zaken ingeschreven onder nummers 2925 en 3006 van de Algemene Rol wegens samenhangendheid;

Samenhangende dat aan deze eis dient recht gedaan; Dat het inderdaad in het belang ener goede rechtsbedeling is dat beide zaken zouden samen behandeld worden;

Dat de oorsprong van beide rechtseisen als aanleiding heeft, het ingeroepen onvaderlands gedrag van De Vinck Frans gedurende de oorlogsjaren 1940-1945;

Overwegende dat sinds de afschaffing van het vroegere artikel 171 van het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering het begrip samenhangendheid in bredere zin dient opgevat en dat het volstaat dat het vonnis in een zaak invloed zoude kunnen uitoefenen op het vonnis der andere;

Overwegende dat, betreffende de eis, Belgische Staat tegen De Vinck, deze laatste de ontvankelijkheid van de eis betwist om reden deze had dienen ingeleid niet door het Ministerie van Begroting maar door het Ministerie van Financiën;

Overwegende dat de wetgever ieder Ministerieel Departement onder oogpunt van dezes bevoegdheid, als een afzonderlijk geheel beschouwt en ieder Minister dus afzonderlijk de Staat kan vertegenwoordigen in zaken met administratief karakter (Rép. prat., V°, Action, nr 206 en V°, Pouvoir exécutif nr 84);

Overwegende dat de bevoegdheid van de Minister van Financiën meer bepaald draagt op de aangelegenheden betrekking hebbende op het behartigen van het patrimonium van de Staat en dezes domaniale bezit;

Dat dit nochtans niet wegneemt dat ieder Ministerieel Departement in de sfeer zijner bevoegdheid de Staat in rechte kan vertegenwoordigen als eisende of verwerende partij;

Overwegende dat deze eis, zoals ingeleid, dus ontvankelijk is;

Overwegende dat de Belgische Staat eveneens besluit tot buiten zake stelling der Nationale Kas voor Oorlogspensioenen;

Dat deze verweerster eveneens dezelfde besluiten neemt, en bijkomend, dat de eis tegen haar onvan-
kelijk noch gegrond is;

Overwegende dat de Nationale Kas voor Oorlogs-
pensioenen opgericht bij de wet van 23 Januari 1925,
weliswaar een zelfstandig organisme is met de be-
paalde opdracht voor rekening van de Staat de uit-
betaling te doen der oorlogspensioenen door deze
toegekend;

Dat te dien einde de Nationale Kas van de rechts-
persoonlijkheid geniet en jaarlijks door de Staat
begiftigd wordt met de, voor hare werking nodige
geldmiddelen;

Overwegende dat het K. B. nr 16 van 22 Juli
1939 echter deze betrekkelijk financiële zelfstandig-
heid merkkelijk ingekort heeft bij het instellen van
het dotatiefonds ten einde financiering o.a. van de
oorlogspensioenen;

Overwegende dat hieruit blijkt dat in werkelijk-
heid de Nationale Kas enkel als uitvoeringsagent
optreedt van de Staat;

Dat overigens de al of niet toekenning van een
oorlogspensioen enkel in de bevoegdheid ligt van
het Departement van Begroting;

Dat bijgevolg de Nationale Kas dient buiten zaak
gesteld;

Ten gronde :

Overwegende dat verweerder Belgische Staat, ten
einde de eis van aanlegger te doen afwijzen en de
schorsing van uitbetaling van het aan De Vinck,
regelmatig toegekend invaliditeitspensioen te recht-
vaardigen, zich steunt op de onvaderlandse houding
die aanlegger gehad heeft gedurende de bezettings-
jaren en die dan ook voor gevolg had dat hij, bij
toepassing van de Besluitwet van 19 September
1945, ontzet verklaard werd van zekere burgerlijke
en politieke rechten;

Overwegende dat in beginsel een toegekend mili-
taire invaliditeitspensioen een verworven recht is
dat zijn oorsprong vindt in de desbetreffende wette-
lijke beschikkingen;

Dat zulk pensioen dus enkel kan geschorst wor-
den of onttrokken worden in de gevallen door de
wet voorzien;

Overwegende dat het Koninklijk Besluit van 14
November 1923, aangevuld door het K. B. van
8 Februari 1928 en bekrachtigd door de wet van
30 April 1929, de herziening voorziet van een der-
gelijk pensioen wegens verergering of vermindering
van de graad van invaliditeit, wegens materiële ver-
gissing, wegens het inbrengen van onjuiste of valse
bewijsstukken en het ontstaan van nieuwe feiten als
gevolg van het overleggen van verslagen, attesten
of documenten;

Overwegende echter dat deze laatste gevallen
enkel terugslaan op het herstel van vergissingen,
stoffelijke of juridische, die begaan werden in het
toekennen van het pensioen (Rép. prat. Dr. Belge,
V°, Pensions Militaires, nrs 308, 310, 314);

Overwegende dat artikel 65 der samengeordende
wetten (artikel 1 wet 31 Juli 1923 en wet 14 Juli
1936) op beperkte wijze de gevallen voorziet waarin
een militair pensioen kan geschorst worden;

Overwegende dat de schorsing voorzien sub. litt. b
van dit artikel zich enkel kan voordoen wanneer de

twee voorwaarden erin voorzien, d.i. vervolging of
veroordeling en verblijf in het buitenland verenigd
zijn;

Overwegende dat De Vinck weliswaar bij de be-
vrijding van September 1944 tot Mei 1945 naar
Duitsland is gevlucht, dat het eveneens bewezen is
dat een rechterlijk onderzoek tegen hem ingesteld
werd, maar dat de Belgische Staat het bewijs niet
bijbrengt dat De Vinck voor het Krijgsgerecht ver-
volgd of veroordeeld is geworden;

Dat de wettige voorwaarden voorzien bij artikel 65
litt b dus niet aanwezig zijn;

Overwegende dat het geval van schorsing litt. c
artikel 65 enkel van toepassing is op de weduwen
en ascendenten en niet op de militair zelf (Rép.
prat., V°, Pensions Militaires, nrs 441, 442 en Do-
cuments Parlementaires Ch., cession 1922-1923, nr
325, p. 4);

Overwegende dat er dus geen enkele wettekst be-
staat welke de rechtbank zou toelaten de schorsing
van het pensioen, waarvan De Vinck geniet, te be-
velen;

Overwegende dat de thans door de wet van 26
Augustus 1947, artikel 54 voorziene gevallen van
vervallen verklaring enkel van toepassing zijn op de
militairen of gelijkgestelden die aanspraak maken
op pensioen voor de periode na 9 Mei 1940;

Dat het natuurlijk niet afdoende is dat de Belgi-
sche Staat de neerlegging aankondigt van een wets-
ontwerp dat de redenen van vervallen verklaring
uitbreidt op de invaliden 1914-1918;

Overwegende dat zonder wettekst geen veroor-
deling kan uitgesproken worden;

Overwegende dat het bedrag van het ingehouden
pensioengeld niet betwist wordt;

Overwegende dat de eis tot schadevergoeding in-
geleid door het Ministerie van Begroting steunt op
de onvaderlandse houding door De Vinck aangeno-
men tijdens de bezetting;

Dat deze trouwens lid is geweest van het V.N.V.
en De Vlag en het vaststaat dat drie zijner zonen
dienst genomen hebben bij de vijand en dan ook des-
wege door de Krijgsraad veroordeeld werden;

Overwegende dat de Belgische Staat beweert door
de bedoelde handelingen van verweerder De Vinck
schade geleden te hebben « door de verzwaring der
uitgaven vereist om de vijand te overwinnen, alsook
door het aantasten der faam der nationale collec-
tiviteit;

Dat hij deze schade beraamt op 250.000 frank;

Overwegende dat de Belgische Staat niet het be-
wijs bijbrengt dat hij werkelijk stoffelijke of zede-
lijke schade geleden heeft door de onvaderlandse
houding van De Vinck, houding die hoe laakbaar
en afkeurenswaardig ook, nochtans enkel tegen hem
kam weerhouden worden, bij de zekerheid dat de
Belgische collectiviteit er werkelijke schade door
geleden heeft;

Overwegende dat De Vinck niet voor deze daden
vervolgd is geworden voor het Krijgsgerecht en de
Belgische Staat in het algemeen als stelregel aan-
genomen heeft dan slechts schadevergoeding te vor-
deren wanneer er vervolging ingespannen wordt;

Overwegende trouwens dat deze eis ingeleid ge-
ruime tijd na de eis van De Vinck, veel meer te

beschouwen valt als een tegenzet vanwege de Belgische Staat voor het geval dat de eis in uitbetaling van het invaliditeitspensioen moest ingewilligd worden;

Overwegende dat deze eis dus als niet gegrond voorkomt;

Om deze beweegredenen :

De Rechtbank, de artikelen 2-30 tot 37 der wet van 15 Juni 1935 nageleefd geweest zijnde, alle verdere besluiten van de hand wijzende;

Voegt de zaken ingeschreven onder nummers 2925 en 3006 van de Algemene Rol, en steunende door één en hetzelfde vonnis, stelt verweerster Nationale Kas voor Oorlogspensioenen buiten zaak zonder kosten;

Zegt de eis ingesteld door aanlegger De Vinck ontvankelijk en gegrond;

Veroordeelt verweerder Belgische Staat, Departement van Begroting, te betalen aan aanlegger het bedrag van 36.000,68 frank wegens vervallen termijn van zijn militair invaliditeitspensioen 1914-1918, gaande over het vierde kwartaal 1944 tot en met het derde kwartaal 1947, samen met de gerechtelijke intresten en de gerechtskosten;

Zegt de eis in betaling van schadevergoeding van de Belgische Staat tegen De Vinck ongegrond, wijst deze eis af en veroordeelt de Belgische Staat in de gerechtskosten.

NOOT. — 1. Betreffende het vraagstuk van de verknochtheid in ons burgerlijk procesrecht vgl. men het belangwekkende verslag namens de commissie van de justitie en de burgerlijke en strafrechtelijke wetgeving in verband met de wet van 15 Maart 1932 tot wijziging van de wetten op de rechterlijke inrichting en de bevoegdheid. Zie ook Braas, Précis de procédure civile, I, nr 726 e.v.

2. De motivering betreffende deze kwestie is vatbaar voor kritiek. Zij is ook tegenstrijdig. Aangestipt moet worden, dat deze aangelegenheid niet door de wetgever afdoende geregeld werd, terwijl de commentatoren van ons publiek recht wel de rechtsvorderingen van provincie en gemeente, maar niet die van de staat behandelen.

De wet van 15 Mei 1846 op de comptabiliteit van de staat beschouwt elk ministerieel departement als een onderscheidene en zelfstandige entiteit, zodat in beginsel tussen de verschillende ministeriële departementen geen enkele vermenging in identiteit mogelijk is. Het hof van cassatie heeft hieruit verschillende consequenties afgeleid, o.m. in zake compensatie en het gezag van gewijsde. Zie o.m.: cassatie 29 November 1923, Pas. 1924, I, 52; 27 Januari 1927, I, 132 en de conclusies van eerste advocaat-generaal Jottrand; 8 Februari 1940, Pas. 1940, I, 41. Vgl. ook in dit verband De Page, III, nrs 628, 947 bis en 991 bis. Om de leemte in deze van onze staats- en administratief-rechtelijke literatuur aan te tonen, volstaat het het werk van Giron en Orban te raadplegen. Zie o.m. Dictionnaire, V°, Ministres, en Le droit administratif, blz. 98 e.v.; Orban, Manuel de droit administratif, 2e uitg., nr 162.

3-4. De werkelijke bedoeling van de staat de politieke delinquenten in hun vermogen te treffen wordt nagestreefd met middelen, die juridisch niet te verdedigen zijn. De problematiek, die met dit vraagstuk samenhangt, schijnt de rechtbank, de oordelen naar de gebruikte formulering in het vonnis, te zijn ontgaan, waarschijnlijk omdat het willekeurige en de ongegrondheid van de eis van de staat bij voorbaat vaststond. Argezien van de kwestie der ontvankelijkheid van dergelijke staats-eisen is het menselijk onmogelijk het oorzakelijk verband tussen fout en schade, alsmede de omvang van deze schade te bepalen. Het is bovendien niet ernstig vol te houden, dat de staat door het delict van zijn onderdanen zedelijke schade geleden heeft of dat daardoor de faam van de « nationale collectiviteit » werd aangetast.

CORRECTIONELE RECHTBANK TE TONGEREN

14 April 1948.

Voorzitter : M. Winants.

Pleiter : Mr L. Roppe.

Nietigheid (in strafzaken). — Sluikslachting. — Constataties gedaan bij middel van nachtelijke huiszoeking.

De vaststelling van inbreuken op het wetsbesluit van 28 Februari 1947 betreffende sluikslachting, die bij middel van een nachtelijke huiszoeking is gedaan, is ongeldig, evenals het in verband daarmee opgemaakte proces-verbaal wegens weerspanningheid, dienstverhinderend of belemmering, smaad en vernieling of wegmaking van in beslaggenomen goed. Het wetsbesluit van 28 Februari 1947 kan niet als een uitvoeringsmaatregel van het wetsbesluit van 22 Januari 1945 aangezien worden.

O. M. t/ Tollenaers en cs.

Aangezien uit de bundel, nl. uit twee P. V., in datum van 16 Oogst 1947 van aangestelden van de H. Minister van Ravitaillering toegelicht door de twee er aan gehechte verslagen, en uit P. V. n° 563 en 564, in datum van 19 Oogst 1947, Rijkswacht Lanaken alsook uit het onderzoek ter Zitting van 17 Maart 1948 blijkt dat bedoelde ambtenaren of beambten en leden van de Rijkswacht gedurende de nacht van 15 op 16 Oogst 1947, zoals bepaald bij artikel 1037, Wetboek van burgerlijke rechtspleging (vgl. art. 7 par. 2, 1°, voorlaatste alinea, B. W. 22 Januari 1945, gew. op 14 en 15 Mei, 7 en 29 Juni 1946), in de woningen van de eerste twee betichten binnengedrongen zijn, ten einde er inbreuken op de B. W. van 28 Februari 1947, betreffende sluikslachting vast te stellen;

Aangezien te allen tijde, krachtens artikelen 6 par. 1 (a en 1) en 7, par. 2, 1° (b. c en d) van vermelde besluitwet, bedoelde ambtenaren of beambten en leden van de Rijkswacht, in de schuur van de woningen der eerste twee betichten, mochten binnengaan, zo zij daarbij beschouwd worden als zijnde in de vervulling van hun opdracht;

Aangezien hun bevoegdheid bepaald wordt bij art. 6 par. 1 van vermelde besluitwet, waarin verwezen wordt naar artikelen 5, 8, 9 en 11;

Aangezien in deze artikelen de later verschenen besluitwet van 28 Februari 1947 betreffende de sluikslachting niet vermeld wordt;

Aangezien in de besluitwet van 28 Februari 1947 evenmin verwezen wordt naar hoofdstuk II van de besluitwet van 22 Januari 1945;

Aangezien de besluitwet van 28 Februari 1947 niet ter uitvoering van de besluitwet van 22 Januari 1945 genomen werd, maar, zoals deze laatste, zelf gegrond is op de wetten van 7 September 1939 en 14 December 1944, waarbij de Koning buitengewone machten verleend werden;

Aangezien dus de vaststelling van een inbreuk op de besluitwet van 28 Februari 1947, alsook de daarmee noodzakelijk verband houdende vaststellingen betreffende weerspanningheid, dienstverhinderend of belemmering, smaad en vernieling of weg-

Vlaamse Juristen

Abonneert U op het
RECHTSKUNDIG WEEKBLAD

making van in beslag genomen goederen, niet geldig gedaan werden;

Gezien de hiernavolgende artikelen door de Heer Voorzitter ter zitting aangeduid;

Wetboek van rechtspleging in strafzaken, artikelen 194 en 186. Wet van 15 Juni 1935 : artikelen 11, 12, 14, 23, 32, 34, 35, 36, 37 en 41;

Om deze beweegredenen :

De Rechtbank statuerende bij verstek, voor achtste betichte, en op tegenspraak tegenover alle anderen;

Spreekt de negen betichten vrij, zonder kosten;

Beveelt de teruggave van de in beslaggenomen wapens en andere in beslaggenomen goederen, of de opbrengst van de verkoop.

RECHTBANK VAN KOOPHANDEL TE GENT

Kortgeding. — 21 Januari 1948.

Voorzitter : M. Gilemyn.

Referendaris : M. A. Cloquet.

Pleiters : Mrs. Lefevre, Van Bruaene, De Bie en Ronse.

Naamloze vennootschap. — Naam. — Verwarring van namen.

Wanneer uit eenvoudige verstrooing of routine de namen van twee naamloze vennootschappen verward worden, levert dit feit geen grond op tot de actie van art. 28, 3° van de wetten op de handelsvennootschappen.

De woorden, die algemeen of onvermijdelijk moeten gebruikt worden om het voorwerp van een bedrijf aan te duiden zijn in principe niet vatbaar voor een uitsluitend recht op het gebruik er van.

De namen «Nederlandse gist- en spiritusfabriek Brugge» en «Gist en spiritusfabrieken Bruggeman, Gent» verschillen, indien de woorden «gist» en «spiritus» als algemeen gebruikt kunnen beschouwd worden, fonetisch voldoende van elkaar om iedere normale mogelijkheid van verwarring uit te sluiten door de toevoeging aan de ene kant van het woord «Nederlandsche» en aan de andere kant van het woord «Bruggeman» of «Bruggeman, Gent».

Het grafisch uitzicht van een naam kan verwarring doen ontstaan in de zin van art. 28, 3° van de wetten op de handelsvennootschappen.

N.V. Nederlandsche Gist- en Spiritusfabriek t/
De Schepper-Bruggeman.

Overwegende dat eiseres, volgens Nederlands recht opgerichte maatschappij, een uitbatingszetel heeft te Brugge en de volgende firmanaam gebruikt : «Nederlandse Gist- en Spiritusfabriek»;

dat verweerder te Gent gevestigd is onder de benaming : «Gist en Spiritusfabriek Bruggeman»;

Overwegende dat de vordering er toe strekt verweerder zich te horen verbieden voormelde benaming verder te gebruiken alsook gebruik te maken van de benamingen «Gistfabriek Bruggeman» en «Spiritusfabriek Bruggeman»;

Overwegende dat eiseres haar vordering steunt op het feit dat, naar haar inzien, de beknibbelde benamingen aanleiding geven tot verwarring met haar eigen firmanaam;

Overwegende dat eiseres ten onrechte in haar

inleidend exploit beweert dat de te vergelijken benamingen de volgende zijn : voor eiseres : «N. V. Nederlandsche Gist en Spiritusfabrieken», — en voor verweerder : «Gist en Spiritusfabrieken Bruggeman»;

dat eiseres aldus zonder reden tenzij voor de noodwendigheid van de zaak, het woord «fabriek» in het meervoud stelt in haar eigen firmanaam waar dit woord wezenlijk in het enkelvoud staat;

dat zij ook zonder reden in haar firmanaam haar adres, te weten «Brugge», includeert waar zij integendeel het adres van verweerder, te weten «Gent» vergeet toe te voegen aan de firmanaam van verweerder;

dat de te vergelijken bewoordingen zijn ofwel deze in de tweede bovengaande overweging opgenomen, ofwel de volgende : «Nederlandsche Gist en Spiritusfabrieken, Brugge» enerzijds, en «Gist en Spiritusfabrieken Bruggeman, Gent», anderzijds;

Overwegende dat eiseres staande houdt dat de verwarring tussen beide benamingen niet alleen mogelijk is doch zelfs reeds gebeurd is;

I. Wat betreft de verwarringen welke reeds zouden gebeurd zijn.

A. Op de Handelsfoor te Gent.

Overwegende dat eiseres in een proces-verbaal door deurwaarder ten hare verzoeken opgemaakt op 27 September 1947 heeft doen vaststellen dat op de Handelsfoor te Gent het woord Bruggeman in de firmanaam van verweerder door pilaren aan het zicht gedeeltelijk was onttrokken derwijze aan de bezoekers het woord «Brugg» als impressie te geven;

Overwegende dat zoals dit uit de photo's door verweerder voorgebracht duidelijk blijkt, de bezoekers, in feite, onder de meeste gezichtspunten, van het woord Bruggeman steeds meer dan de letters «Brugg» konden zien;

dat de pilaren in de meeste gevallen een enkele letter, in de slechtste gevallen ten hoogste twee letters verborgen (B..ggeman) Bru..geman - Brugge..n);

dat de bezoekers in elk geval onmiddellijk moesten beseffen dat de geziene letters deel maakten van een langer woord en dat overigens de minste beweging van hunnentwege voldoende was om de tijdelijk verborgen letters te voorschijn te zien komen;

Overwegende dat de hier beweerde verwarring alleszins zou spruiten uit aan de samenstelling zelve van de firmanaam volkomen vreemde omstandigheden die overigens als toevallig en abnormaal voorkomen;

dat eiseres nu bij onderhavige vordering niet een bepaalde en toevallige voorstelling van de firmanaam van verweerder beknibbelt doch de samenstelling zelve van haar handelsnaam en dat de eis trouwens strekt tot het bestendig en algemeen verbod de kwestieuze naam te gebruiken op welke wijze ook;

B. Wat betreft het verkeerde adres van een brief.

Overwegende dat het vaststaat dat het Laborato-

rium van het Ministerie van Ravitaillering de 27 December 1947 aan de post een ontledingsbulletijn toevertrouwde betreffende een reclamatie van verweerder;

dat de volgende woorden op het bulletijn voorkomen : «Réc. Ned. Gist en Spiritusfabriek. Bruggeman. GAND.»;

dat de omslag waaronder dit bulletijn werd gebracht het volgende adres draagt : «Nederlandsche Gist en Spiritusfabriek à BRUGES»;

Overwegende dat het wel schijnt dat de opsteller van het bulletijn, wanneer hij de afkorting : «Ned.» vóór de firmanaam van de bestemming schreef, niet beide firma's met elkander heeft verward, doch meer dan waarschijnlijk verstrooid geweest is en eerst uit het oog verloor dat het bulletijn een andere firma betrof dan deze waaraan hij op dat ogenblik dacht, nochtans vergetende de afkorting «Ned.» uit te schrappen na met meer aandacht de woorden «Bruggeman GAND» te hebben geschreven;

dat, ten andere, de afzender van de omslag ook niet blijkt in dwaling te hebben verkeerd aangaande de eenzelligheid van beide firma's doch zich onvergeeflijk verstrooid en onachtzaam te hebben gedragen toen hij het bulletijn stak in een omslag dregende het juiste adres van eiseres;

dat het niet aan te nemen is dat het verschil tussen het adres van het bulletijn en dit van de omslag het gevolg zou kunnen zijn van een verwarring bij het vlug overlezen van het bulletijn (dat normaal moet gediend hebben om het adres van de bestemming over te schrijven), vermits zulke oorzaak wel een misvorming of vermenging van woorden zou kunnen uitleggen doch niet het weglaten van het woord «Bruggeman» en nog minder het vervangen van het woord «Gand» door het woord «Bruges»;

Overwegende dat een verwarring hierin zou bestaan een firma voor een andere te nemen in de mening dat men de tweede aanspreekt;

dat er in onderhavig geval integendeel een loutere vergissing blijkt gebeurd te zijn hierin bestaande dat alhoewel de schrijver beide firma's en de naam van elke hunner goed onderscheidt, hij nochtans bij verstrooiing zijn mededeling naar de ene in de plaats van de andere heeft gezonden;

dat zulke uit verstrooiing of uit routine voortvloeiende steeds onvermijdelijke vergissingen niet mogen gelijkgesteld worden met de verwarringen welke de wet verbiedt te stichten;

dat zoals Frédéricq het in zijn werk schrijft (Beginselen van het Belgisch Handelsrecht, Deel II, nr 673, bl. 273, de Rechtbanken dienen te onderzoeken » of de verwarring mogelijk is voor iemand die voldoende oplet »;

II. Wat betreft de mogelijkheid van verwarring, in 't algemeen.

Overwegende dat eiseres verweerder het gebruik verwijt van een benaming die niet overeenstemt met de handelsnaam «Etablissements P. Bruggeman» welke hij in het Handelsregister aangegeven heeft;

Overwegende dat verweerder in het Handels-

register in 1946 als wijziging van het voorwerp van zijn bedrijf heeft doen vermelden : «fabriek van gist en derivaten»;

Overwegende dat de critiek van eiseres, wat de handelsnaam sensu stricto betreft uitsluitend zou kunnen dragen — doch niet draagt op het feit dat verweerder het woord «Bruggeman» gebruikt in de plaats van «Etablissements P. Bruggeman»;

Overwegende dat eiseres niet betwist dat verweerder het recht heeft het woord «Bruggeman» in zijn firmabenoaming te gebruiken als zijnde de naam van de stichter dezer firma;

Overwegende dat de toevoeging van woorden waarbij de titularis van een firmanaam de aard van zijn bedrijf laat kennen niet «in se» een wijziging aanbrengt aan zijn handelsnaam, doch niettemin de vraag stelt of hij dit doende, ja dan neen, verwarring sticht met een andere firmanaam;

Overwegende dat de woorden welke doorgaans gebruikt worden of waarvan het gebruik normaal noodzakelijk is om het voorwerp van een bedrijf aan te duiden in principe niet vatbaar zijn voor privatieve toeëigening in een handelsnaam;

dat inderdaad woorden welke normaal niet kunnen vermeden worden om een bedrijvigheid of een product te noemen, om die reden zelve banaal zijn;

Overwegende dat het onverschillig is dat eiseres, zoals zij het in pleittermen staande houdt, vaak te Brugge door het publiek aangeduid wordt als «de» gistfabriek;

dat zulke benaming, die natuurlijkerwijze tot stand komt zolang een fabriek in een gewest de enige is welke een bepaald product fabriceert, nochtans geen prioriteitsrecht sticht op de naam van dit product als bestanddeel van de firma;

dat het verspreiden van dergelijke benaming in het publiek uitsluitend aan de belanghebbende firma het recht geeft te verbieden dat een andere firma haar eigen firmanaam zou voorstellen derwijze te doen geloven dat zij de eerste of de enige fabriek is die het gezegd product fabriceert (Vergel. : Handelsr. Brussel, 19 Mei 1938, Pand. Pér. 1940, bl. 21, La Société Fiduciaire de Belgique t/ s.a. Fiduciaire Comptable et juridique en Bruxelles, 24 November 1938, eod. loc. nr 20);

Overwegende dat zo de woorden «gist» en «spiritus» als banaal moeten beschouwd worden, de benaming van beide litigante firma's fonetisch van malkander genoegzaam verschillen om elke normale mogelijkheid van verwarring uit te schakelen, door de toevoeging van het woord «Nederlandsche» aan het hoofd van de firma van eiseres en door de toevoeging van de woorden «Bruggeman» of «Bruggeman - Gent», volgens de benaming als vergelijkingspunt aangenomen aan het einde van de firmanaam van verweerder;

Overwegende dat er derhalve dient onderzocht of de woorden «gist» en «spiritus» banaal zijn of integendeel een fantasie- of oorspronkelijkheidskarakter vertonen;

Overwegende dat het woord «gist» ontegensprekelijk banaal blijkt te zijn om het product aan te duiden welk verweerder beweert te fabriceren;

dat het zonder belang voorkomt te onderzoeken of hij reeds werkelijk gist in de handel heeft

gebracht of zelfs of hij er werkelijk produceert;

dat de kwestie te weten of iemand tegen de waarheid in het recht heeft te beweren dat zijn bedrijf een bepaald product voortbrengt, inderdaad buiten het kader valt van onderhavige vordering uitsluitend gesteund op de verwarring tussen de namen;

Overwegende dat hieruit voortvloeit dat er aan verweerder geen verbod hoeft gedaan te worden de firmanaam « Gistfabriek Bruggeman » te gebruiken;

Overwegende dat er integendeel twijfel bestaat of het woord « spiritus » normaal noodzakelijk is om een bepaald industrieel of handelsproduct of reeks producten te noemen ofwel integendeel — zoals eiseres het met nadruk voorhoudt — een origineel of fantasiekarakter vertoont ten overstaan van het product waaraan het toegepast wordt;

Overwegende dat verweerder beweert dat het woord in de mond van het volk in Vlaams België aangetroffen wordt en met recht doet opmerken dat de Nederlandsche woordenboeken en encyclopaediën het woord aangeven als beduidende de alcohol van de handel;

dat men bij de aanhalingen door verweerder in zijn besluiten overgeschreven nog o.m. de volgende kan toevoegen: « Woordenboeken van de Nederlandsche taal, Knuttel: spiritus: alcohol, wijngeest (zonder nadere bepaling) zelden in toepassing op voor drank bestemd of geschikt gemaakte alcohol. — Van Dale's Groot woordenboek: spiritusfabriek: fabriek waar men spiritus distilleert, inz. uit koren en aardappelen »;

Overwegende dat eiseres hiertegen oppert dat voormelde aanhalingen uit Hollandse auteurs getrokken zijn en niet gelden als bewijs van het gemeen gebruik, met bedoelde zin, van het woord « spiritus » in het Vlaamse land;

Overwegende dat het gebruik van een aan een vreemde taal ontleende naam van een product desgevallend een originaliteit kan vertonen;

dat Nederlandse woorden welke uitsluitend in Holland doorgaans gebruikt worden doch in Vlaams België niet of bijna niet benuttigd worden, gebeurlijk hetzelfde vreemd karakter kunnen bezitten;

Overwegende dat om voormeld vraagstuk op te lossen het oordeelkundig blijkt hiernabedoeld deskundig onderzoek te bevelen;

III. Wat betreft het graphisch voorkomen van de betwiste firmanaam.

Overwegende dat eiseres beweert sedert lange jaren in haar handelsbenaming het woord « Brugge » te hebben geïncorporeerd in dezelfde drukletters en op dezelfde lijn als de andere woorden welke haar benaming samenstellen;

Overwegende dat er deswege voor verweerder desgevallend de verplichting kan bestaan te vermijden aan zijn firmabenaming, wat de schikking en de soort van de drukletters betreft, een verwarring stichtend voorkomen te geven;

dat verweerder immers tot zulke verwarring geen

aanleiding heeft gegeven telkens hij het woord « Bruggeman » en vedette heeft gesteld bij middel van grotere en vettere letters of met dit woord alleen op een afzonderlijke lijn heeft te plaatsen;

dat de kwestie te weten of en welke beperkingen gebeurlijk aan verweerder daaromtrent dienen opgelegd, tot na het neerleggen van het deskundig verslag dient voorbehouden te worden;

Om deze redenen:

Wij, Paul Gildemijn, Rechter, dienstdoende Voorzitter wegens het wettig beletsel van de heren Voorzitter, Ondervoorzitters en oudere Rechters, bijgestaan door André Cloquet, Referendaris, uitspraak doende overeenkomstig de regels van de rechtspleging in kortgeding, in openbare zitting ten paleize van Justitie;

Makende melding dat artikelen 2 en 30 tot 42 van de wet van 15 Juni 1935 nageleefd werden;

Verwerpende als niet gegrond alle andere, meer omvattende of tegenstrijdige besluiten;

Verklaren de vordering ontvankelijk en vonnissende ten gronde, zeggen voor recht dat de vordering niet gegrond is in zoverre zij strekt tot aan verweerder verbod te horen doen in haar firmanaam de woorden « gistfabriek » of « gistfabrieken » te gebruiken,

en vooraleer verder ten gronde te beslissen stellen aan als deskundigen, de heren Dr René Goubau, professor aan de Universiteit, Vrijheidslaan, 6, te Gent; Dr E. Blancquart, professor aan de Universiteit, Mariakerke; en Benoit Rubbens, nijveraars te Zele, met opdracht in een omstandig verslag, na de partijen te hebben aangehoord in hunne voordrachten en vorderingen, hun advies te uiten over de kwestie te weten:

a) of op technisch en taalkundig gebied alsook op het gebied van de handelspraktijk, het woord « spiritus » een bepaald product of reeks producten aanduidt;

b) of bedoeld woord doorgaans normaal gebruikt wordt of normaal noodzakelijk is om in de Nederlandse taal zoals zij in België gebruikt wordt, zulk product of reeks producten te noemen; of integendeel dit woord in België als origineel of fantasiebenaming moet beschouwd worden ten aanzien van het of van de producten waaraan verweerder het wil toepassen;

Om na het neerleggen van dit verslag door de partijen geconcludeerd en gepleit te worden als naar rechte.

Kosten voorbehouden.

NOOT. — De overwegingen van het vonnis betreffende het karakter van de woorden « gist » en « spiritus » werden niet samengevat. Over het opgeworpen taalkundig vraagstuk wensen wij eventueel alleen stelling te nemen na bekendmaking van het advies van de benoemde deskundigen.

Het aannemen of verwerpen van het bestaan ener verwarring is overigens een feitelijke kwestie die van geval tot geval kan verschillen.

Men vergelijke een aantal voorbeelden in Rép. prat. du droit belge, V^o sociétés anonymes, nr 18 e.v..

Betreffende de in het vonnis aangeraakte kwestie in hoe verre een vennootschap in haar naam een product kan vermelden dat door haar niet wordt voortgebracht zie men o.a. Rép. prat. du droit belge, t.a.p., nr 16.

VREDEGERECHT TE EKEREN

26 Februari 1948.

Vrederechter: M. H. Aerts.
Pleiters: Mrs Debièvre en Le Bon.

Huur en verhuur (wet van 31 Juli 1947). — Intrekking der wettelijke huurverlenging op grond van bijzonder gewichtige redenen. — Interpretatie en begrip daarvan.

De intrekking van de wettelijke huurverlenging krachtens de wet van 31 Juli 1947 is slechts mogelijk op grond van bijzonder gewichtige redenen. Bij de interpretatie van de bijzonder gewichtige redenen moet de rechter streng rekening houden met het doel van deze wet, die in de eerste plaats aan de in ons land bestaande woningnood wil verhelpen en een woningwet is. Daaruit volgt, dat het begrip van de bijzonder gewichtige redenen afhankelijk is van deze woningnood, en zuiver persoonlijke aangelegenheden, beroeps- of handelsbelangen niet daaronder vallen. (Wet van 31 Juli 1947, art. 4, par. 2.)

Wwe Verdeyen t/ Williame.

Aangezien de eis strekt tot het horen zeggen voor recht dat de wettelijke huurverlenging waarvan verweerder geniet, zal ingetrokken worden met ingang van 1 Maart 1948 of elke andere datum door Ons, Vrederechter, te bepalen; dienvolgens tot het zien en horen veroordelen van verweerder om de betrokken plaatsen tegen gemelde datum te verlaten en te ontruimen zoniet tot machtiging van aanlegster verweerder er te doen uitdrijven, hij met de zijnen en al wie er zich zou in bevinden, door het ambt van de eerste desaanzochte deurwaarder;

Aangezien verweerder de ontvankelijkheid van aanlegsters eis niet betwist;

Aangezien ten gronde aanlegster voorhoudt dat zij eigenares is van het huis te Ekeren, De Beukelaerlaan, 44, waarvan verweerder het gelijkvloers en de eerste verdieping in huur houdt aan de maandelijks huurprijs van 728 frank; dat zij op 15 November 1946 aan verweerder opzegging van huur heeft gegeven tegen 1 Maart 1947; dat ingevolge deze opzegging verweerder bij dagvaarding van 12 December 1946 huurverlenging heeft aangevraagd en bij vonnis uitgesproken in dato 9 Januari 1947 huurverlenging heeft bekomen tot 1 Januari 1948; dat verweerder op deze datum de door hem betrokken plaatsen niet heeft verlaten en deze thans betreft ingevolge de hem door de wet van 31 Juli 1947 op de huurovereenkomsten verleende wettelijke huurverlenging; dat zij de intrekking van deze wettelijke huurverlenging vordert en als zwaarwichtige reden inroept dat zij in de dringende noodzakelijkheid verkeert zelf de door verweerder betrokken plaatsen in gebruik te nemen, daar zij sedert 14 jaar weduwe is, zich in een erbarmelijke financiële toestand bevindt en genooddaakt is in de kwestieuze plaatsen een modisterij te beginnen;

Aangezien partijen voor Ons in minnelijke regeling opgeroepen werden in dato 28 Januari laatst; dat verweerder alsdan niet verschenen is en een proces-verbaal van niet-verschijning werd opgesteld;

Aangezien in het hiervoren vermelde door aanlegger bij dagvaarding van 12 December 1946 ingeleide geding, strekkend tot het bekomen van huurverlenging, geding dat gevoerd werd onder het regime der besluitwet van 12 Maart 1945, aanlegster, alsdan verweester, zich tegen de vraag van haar huurder verzet heeft als zwaarwichtige reden inroepend dat zij genooddaakt was, te Antwerpen verblijvend, Provinciestraat, 9, zelf haar eigendom te Ekeren, De Beukelaerlaan, 44, te komen betrekken;

Aangezien deze reden niet in aanmerking kon genomen worden daar zij laatstgenoemd eigendom aangekocht had met het oog dit zelf te gaan betrekken en de door haar ingeroepen zwaarwichtige reden bijgevolg niet ontstaan was na de verkrijging van het kwestieuze goed, zoals door de besluitwet van 12 Maart 1945 vereist;

Aangezien aanlegster's toestand thans veranderd is in deze zin dat zij nu een gedeelte van haar eigendom te Ekeren, De Beukelaerlaan betreft, terwijl verweerder er het gelijkvloers en de verdieping van in huur houdt;

Aangezien aanlegster in het huidig geding als zwaarwichtige reden inroept dat zij in financiële moeilijkheden verkeert en om deze te bestrijden, zich in de noodzakelijkheid bevindt een modisterij te beginnen in de door verweerder betrokken plaatsen zodat laatstgenoemde deze plaatsen ter harer beschikking zou moeten stellen;

Aangezien art. 4 § 2 der huishuurwet van 31 Juli 1947 op uitdrukkelijke wijze bepaalt dat de rechter aan de huurder welke luidens bedoelde wet van wettelijke huurverlenging geniet, het genot hiervan slechts kan onttrekken indien er in hoofde van de verhuurder bijzonder gewichtige redenen aanwezig zijn;

Aangezien bij de beoordeling van de «bijzonder gewichtige redenen» door de verhuurders ingeroepen, de rechter zich uiterst streng moet tonen, zoals blijkt uit de geest zelf van de hiervoren aangestipte uitzonderingswetgeving en uit de voorafgaandelijke besprekingen welke in Kamer en Senaat desbetreffend hebben plaats gehad;

Aangezien inderdaad de geest dezer wet er naar streeft de huurders zoveel mogelijk tegen uitzetting te beschermen en de uitdrijvingen tot de gevallen van onbetwistbare noodzakelijkheid te beperken; (zie Erkens «De Huishuurwet» en La Haye en Vankerckhove «Baux à loyer»);

Aangezien trouwens het inzicht van de wetgever het karakter van de zwaarwichtige reden ten opzichte van de besluitwet van 12 Maart 1945 nog te verscherpen, op duidelijke wijze blijkt uit het feit dat hij in de Franse tekst der besproken huishuurwet, het in de vroegere wetsbesluiten gebruikte woord «specialement grave» vervangen heeft door «exceptionnellement grave»;

Aangezien in deze geest de verslaggever der wet in de Senaat dan ook verklaard heeft dat de huurverlenging de regel is en de intrekking ervan de uitzondering;

Aangezien de wet van 31 Juli 1947 een woningwet is en onder meer de modaliteiten regelt welke moeten geëerbiedigd worden om de in ons land ver-

blijvende personen woongelegenheid te verschaffen;
Aangezien aanlegster zich niet in woningnood bevindt, vermits zij een gedeelte van haar eigendom betreft en zij niet doet gelden dat dit gedeelte niet volstaat om behoorlijk te wonen;

Aangezien zij enkel financiële redenen inroept om verweerder te doen verhuizen en wel namelijk dat zij een modisterij wenst te beginnen in de door hem betrokken plaatsen;

Aangezien deze reden niet als bijzonder gewichtig kan gelden daar het begrip « bijzonder gewichtige reden » zuiver persoonlijke aangelegenheden en beroeps- of handelsbelang uitsluit (zie hiervoren aangeestipte commentaren op de huishuurwet van 1947);

Aangezien de Rechtbanken regelmatig in deze zin vonnissen (Burg. Rechth. Brussel, 11e kamer, 9 Februari 1946, Dubois t/ Puttens: « Le motif invoqué n'est pas admis lorsqu'il repose sur des raisons de pures convenances personnelles »; Burg. Rechth. Brussel, 11e Kamer, 18 Januari 1946, Tensi t/ Soeffers: « Le motif invoqué n'est pas admis lorsqu'il ne s'inspire que d'un intérêt purement commercial » en Burg. Rechth. Brussel, 11e Kamer, 8 Maart 1946, Speeckaert t/ Kairin: « L'esprit de l'arrêté-loi du 12 mars 1945 empêchait d'envisager l'intérêt commercial, même légitime, à l'encontre des nécessités de logement »;

Aangezien de door aanlegster ingeroepen reden bijgevolg niet kan aangezien worden als voldoende zwaarwichtig om de wettelijke huurverlenging waarvan verweerder geniet, in te trekken;

Om deze redenen:

Wij, Homer Aerts, Vrederechter van het Kanton Ekeren, bijgestaan door Florimond Maes, Griffier van dit rechtsgebied; alle andere tegenstrijdige besluiten van de hand wijzend en recht doende tegensprekelijk en in eerste aanleg; verklaren aanlegster's eis ontvankelijk doch ongegrond; wijzen er haar van af en zeggen dat de kosten van het geding ten haren laste zullen blijven;

Zeggen dat de artikelen 2, 30, 34, 37 en 41 der wet van 15 Juni 1935 in acht genomen werden.

BIBLIOGRAPHIE

SERVAIS et MECHELYNCK: *Les Codes Belges. Partie fiscale.* — Etablissements E. Bruylant, Brussel, 1948.

De twee uitgebreide delen der bekende Codes Servais en Mechelynck waren reeds gedrukt wanneer er zich belangrijke wijzigingen hebben voorgedaan in onze fiscale wetgeving. De uitgeverij heeft dan ook het initiatief genomen een afzonderlijke brochure uit te geven, waarin alle fiscale wetten zijn opgenomen met de laatste wijzigingen die ze ondergaan hebben.

Deze brochure van 169 bladzijden stelt aldus de 27e uitgave der Codes Belges volledig op de hoogte van de jongste wetgeving, doch ze vormt ook een boek op zichzelf, waarin heel de fiscale wetgeving op uitstekende wijze is samengebracht.

J. M.

PAULUS Jean-Pierre: *Edmond Picard.* — Larcier, Brussel.

Over Edmond Picard werd reeds zeer veel geschreven en men geraakt niet uitgepraat over deze reuzefiguur uit de Belgische balie.

Deze nieuwe brochure van Jean-Pierre Paulus bevat de tekst van een voordracht door de auteur uitgesproken op 9 December 1947 in het midden der Rotary te Brussel.

Het is een alleraardigste lectuur, waarin door het oproepen van een reeks details uit het leven en de arbeid van Edmond Picard zijn veelzijdige figuur op de meest originele wijze belicht wordt. En die details zijn zo tekenend dat ze ons op de levendigste wijze Edmond Picard voor de geest roepen met zijn agressief talent, zijn onstuimige werkkraft, zijn heerlijke onafhankelijkheid, zijn diep kunstgevoel en al de hoedanigheden die deze grote advocaat onsterfelijk maken, niet alleen in het midden der balie, maar in heel het Belgisch geestesleven.

Uitgegeven op prachtig papier en met mooie letter, is dit boekje niet alleen een genot voor de geest, doch tevens een kostelijk bezit voor de bibliotheek.

J. M.

Overzicht der Rechtsliteratuur

Nederland

- AALDERS, Prof. Dr W. J., *Handboek der ethiek*. 2e dr., verz. door Prof. Dr H. van Oyen. Amsterdam, Holland, 464 blz.
- BAKKER, P., *Grondslagen der Bedrijfsbudgettering*. Leiden, Stenfert Kroese. (Bedrijfseconomische Monographiën XI.)
- BRAKEL, Mr G. J. van, en Mr A. JONKER, *Handboek voor het Kantongerecht*. Zwolle, Tjeenk Willink, 360 blz.
- CORNELISSEN, Dr A. J. M., *Een noodlottig gezichtsbedrog. Proeve van onderzoek naar den geest van het Nederlandsch Staatsrecht*. Nijmegen, Dekker en Van de Vegt, 172 blz.
- DIEPENHORST, Mr P. A., *De ontwikkeling van de wetenschap der economie in de 20e eeuw*. Rede. Amsterdam, Noord-Nederlandsche U. M., 24 blz.
- Gids voor de rechterlijke macht en het rechtswezen in het Koninkrijk der Nederlanden*. 59e jrg. Gorinchem, J. Noordduyn en Zoon, 267 blz., met aardrijkskundige woordenlijst 107 blz.
- PALIES, Dr A. L. C., *De politieke delinquent*. Enige sociale en psychiatrische aspecten bij de berechting en reclasering van politieke delinquenten. Assen, Van Gorcum en Comp., 39 blz.
- Philosophia*. Beknopt handboek tot de geschiedenis van het wijsgerig denken. Onder red. van Prof. dr H. van Oyen. Met medewerking van Prof. dr E. W. Beth, Prof. dr N. Westendorp Boerma, Prof. dr B. Faddegon e.a. Utrecht, W. de Haan. Dl I. Indië - Renaissance. VII + 246 blz.
- SCHERMER, J. P. W., *Ontwerpen van notariële akten*. Volgens aanteken en mededeling van rechtspraak en literatuur. Opnieuw bew. en aangevuld onder red. van Mr G. J. H. Kuyk. Zwolle, Tjeenk Willink, 144 blz. (Dl. I, afl. 1, 2, Herz. en aangev. door J. C. H. Melis, 6e dr.)
- SIMEON, O.F.M. P., *Sociologie*. 3e dr. Nijmegen, Dekker en Van de Vegt, 173 blz.
- SPINOSA CATTELA, J. E., *Inleiding tot de leer van de Accountantscontrole*. Leiden, Stenfert Kroese, 285 blz.
- Successierechten, Dubbele*. Rapport uitgebracht door een commissie, benoemd door de Nederlandse vereniging voor internationaal belastingrecht (Nederlandse groep der Ifa) en de Vereniging voor belastingwetenschap. Alphen a.d. Rijn, N. Samsom. (Geschriften van de Vereniging voor belastingwetenschap, nr 63.)

VELTHUISEN, A. B., *Werkloosheidsverzekering in Nederland*. Deventer, Kluwer, VIII + 112 blz., met 2 uitsl. bldn. (Problemen der sociale zekerheid. Onder red. van Dr Mr L. P. v. d. Does, nr 5.)

VOLLMAR, Mr Dr H. F. A., *Unificatie van het Handelsrecht in Nederland en België*. Zwolle, Tjeenk Willink, 1948, 101 blz. (Bekroonde prijsvraag van de Vereniging « Handelsrecht ».)

ZEEGERS, Mr Dr A., *Socialisatie*. Amsterdam, Ten Have, 295 blz. (Dissertatie.)

Frankrijk

AUBRY, RAU et ESMEIN, *Droit Civil français*. 6e édition, refondue et mise au courant de la législation et de la jurisprudence par Paul Esmein. (Tome 5e.) Paris, Editions techniques, 1947, I - 434 p.

CUCHE, Paul, et VINCENT, Jean, *Précis de procédure civile et commerciale*. 9e édition, revue et mise à jour par Jean Vincent. Paris, Dalloz, 1947, II - 656 - 14 p. (Petits Précis Dalloz.)

DANDOUY Albert, *Le Prolétariat et ses problèmes*. (Préface par Ph. de Loignie.) Tournai, Paris, Casterman, 1947, 216 p. (Collection Bâtir - Hors série.)

DALLOZ, *Code civil* annoté d'après la doctrine et la jurisprudence. 47e édition, entièrement refondue et mise à jour (par Mlle Daligny). Paris, Dalloz, 1948, XIII - 1047 p. (Petits codes Dalloz.)

DALLOZ, *Code de commerce, suivi des lois commerciales et industrielles*. Avec annotations d'après la doctrine et la jurisprudence. 44e édition, entièrement refondue et mise à jour (par Mlle Daligny). Paris, Dalloz, 1948, VIII - 871 p. (Petits codes Dalloz.)

DALLOZ, *Code de procédure civile*, annoté d'après la doctrine et la jurisprudence. 44e édition, entièrement refondue et mise à jour (par Mlle Daligny). Paris, Dalloz, 1948, VIII - 687 p. (Petits codes Dalloz.)

DALLOZ, *Code d'instruction criminelle*, annoté d'après la doctrine et la jurisprudence. 41e édition, entièrement refondue et mise à jour (par Mlle Daligny). Paris, Dalloz, 1948, VIII - 436 p. (Petits codes Dalloz.)

DALLOZ, *Code pénal*, annoté d'après la doctrine et la jurisprudence. 45e édition, entièrement refondue et mise à jour (par Mlle Daligny). Paris, Dalloz, 1948, VIII - 851 p. (Petits codes Dalloz.)

GIDE, Charles, et RIST, Charles, *Histoire des doctrines économiques*. 7e édition. 1. Des physiocrates à J. Stuart Mill. Paris, Libr. du Recueil Sirey, 1947, XX - 431 p.

GIFFARD, André E., *Précis de droit romain*. Tome 2me. Obligations. 2e édition... suivie d'un texte avec traduction des nouveaux fragments de Gaius et d'un tableau chronologique (par Mathieu Nicolau). Paris, Dalloz, 1948, VI - 428 p. (Petits précis Daloz.)

GODART, Justin, et PERRAUD-CHARMANTIER, André, *Code des Assurances, commentaire pratique et complet de la loi du 13 juillet 1930 relative au contrat d'assurance*. 3e édition. Paris, Editions techniques, 1947, XI - 685 p.

JOUVENEL Bertrand de, *Du Pouvoir, histoire naturelle de sa croissance*. Genève, C. Bourquin, 1947, 463 p. (Bibliothèque du Cheval allé.)

LACOUR, Leon, et JULLIOT de la MORANDIERE, Leon, *Précis de droit commercial*. 8e édition par L. Julliot de la Morandière. Paris, Dalloz, 1947, IV - 587 - 23 p. (Petits Précis Dalloz.)

PRELOT, Marcel, *Précis de droit constitutionnel*. Paris, Dalloz, 1948, I - 606 p. (Petits précis Dalloz.)

TROTABAS, Louis, *Précis de science et législation financières*. 9e édition. Paris, Dalloz, 1947, II - 463 - 40 p. (Petits précis Dalloz.)

VEAUX, Daniel, *La responsabilité personnelle des dirigeants dans les sociétés commerciales*. Préface de Gaston Lagarde. Paris, Editions techniques, 1947, XII - 613 p.

Duitsland

Ehegesetz, Das neue vom 20. Februar 1946 (gesetz Nr. 16 der Alliierten Kontrollbehörde, Kontrollrat.) Mit kurzen Bemerkungen u. e. vergleich. Zsllg d. alten u. neuen Vorschriften hrsg. von Robert Sossenheimer. (2. unveränd. Aufl.) Frankfurt a. M., Brückenverl., 1947, 52 S.

EICHBORN, Reinhart von, *Spezialwörterbuch für Handel und Wirtschaft*, unter Mitarb. von Johanna Maria Tischer. T. 1. Stuttgart, Deutsche Verl. - Anst., 1947, 1. Deutsch-Englisch. IV, 281 S.

ERDSIEK, Gerhard, *Wörterbuch der englischen Rechtssprache für Gerichte, Behörden und Wirtschaft*, unter Mitarb. von Carl Closs (u. a.) Deutsch-englisch, Englisch-Deutsch. Göttingen, Vandenhoeck & Ruprecht, 1947, 304 S.

ERMAN, Walter, *Personalgesellschaften auf mangelhafter Vertragsgrundlage*. Münster Westf., Aschendorf, 1947, 91 S.

GOETZE, Hermann, *Grundzüge der Bilanzierung*. Berlin, Schiele u. Schön, 1947, 121 S. (Betriebswirtschaft und Wirtschaftsrecht. Bd 2.)

JOSTOCK, Paul, *Grundzüge der Soziallehre und der Sozialreform*. Freiburg i. Br.: Herder, 1946, VII, 189 S.

KIPP, Heinrich, *Mensch, Recht und Staat. Staatslehre*. Köln, Pick, 1947, 335 S.

KLEIN, Joseph, *Grundlegung und Grenzen des Kanonischen Rechts*. Tübingen, Mohr, 1947, 32 S. (Recht u. Staat in Geschichte u. Gegenwart. 130.)

KLEMM, Emil, *Die allgemeinen Vorschriften des Preisrechts*. Stuttgart, Poeschel, 1947, 189 S.

LOCHER, Eugen, *Das Recht der Wertpapiere*. Tübingen, Mohr, 1947, IV, 159 S.

MULLEREISERT, F. A., *Vertragslehre. Der Schuldvertrag u. d. Haftungsvertrag*. Stuttgart, Poeschel, 1947, 258 S.

WIMMER, August, *Einführung in das englische Strafrecht mit rechtsvergleichenden Bemerkungen*. Bonn, Dümmler, 1947, 67 S.

TIJDSCHRIFTEN

Nederlands Juristenblad. Jaargang 1948, afl. 19, 8 Mei 1948. — Mr C. M. O. Van Nispen tot Sevenaer: Ik mag een onschuldige doden? Over verzetslieden en gijzelaars. — Mr P. Groeneboom: Nogmaals artikel 22 van het Besluit E 100. — Mr F. Zoetmulder: Andermaal, Echtscheiding.

Weekblad voor Privaatrecht, Notarisambt en Registratie. 8 Mei 1948, 4033. — R. De Vries: Clausules inzake de ontbinding bij vennootschappen. — Mr W. Hoevers: Vermoedelijke wil en dwaling in testament. — J. P. Croin: Een kwestie betreffende artikel 15 I.B., m.o. Prof. Dr P. J. A. Adriani.

Journal des Tribunaux, nr 3767, van 9 Mei 1948. — René Savatier: Les aspects et les minutes de l'éclatement des contrats.

VLAAMSE JURISTEN,

Abonneert U op het "Rechtskundig Weekblad"